

FRANZ KAFKA
METAMORFOZA
INTEGRALA
PROZEI
ANTUME

Traducere și note de
MIRCEA IVĂNESCU

Ediție îngrijită și postfață de
CRISTINA CIOABĂ

HUMANITAS
fiction

<i>Notă asupra ediției</i>	5
<i>Cronologie</i>	7

TEXTE PUBLICATE ÎN VOLUME

CONTEMPLARE

Copii pe drumul de țară	15
Demascarea unui șarlatan	18
Plimbare neașteptată	20
Hotărâri	21
Excursie în munți	22
Nefericirea celibatarului	22
Negustorul	23
Privire distrată pe fereastră	25
Drumul spre casă	25
Oameni care trec în fugă	26
Călătorul	26
Rochii	27
Refuzul	28
La ce să ia aminte călăreții	28
Fereastra de la stradă	29
Dorința de a deveni indian	30
Copaci	30
Să fii nefericit	30
VERDICTUL	35
FOCHISTUL	49
METAMORFOZA	81

ÎN COLONIA PENITENCIARĂ 139

UN MEDIC DE ȚARĂ

Noul avocat	173
Un medic de țară	174
Sus la galerie	180
O filă veche	181
În fața legii	183
Şacali și arabi	185
O vizită în mină	189
Satul cel mai apropiat	192
Un mesaj imperial	192
Grijă unui tată de familie	193
Unsprezece fii	195
Un fratricid	200
Un vis	202
O dare de seamă pentru o Academie	204

UN ARTIST AL FOAMEI

Prima durere	217
O femeie măruntică	220
Un artist al foamei	228
Josefine, cântăreața sau Poporul de șoareci	238

TEXTE PUBLICATE ÎN ZIARE ȘI REVISTE

Un brevar pentru doamne	261
Conversație cu cel care se roagă	262
Conversație cu omul beat	269
Aeroplanele din Brescia	273
Un roman al tinereții	281
O revistă acum răposată	283
Primul capitol al cărții <i>Richard și Samuel</i>	286
Prima călătorie lungă cu trenul (Praga–Zürich)	287
Vacarm	300
Din Matlárháza	301
Călărețul pe găleată	302
<i>Note</i>	305
<i>Postfață</i>	335

FRANZ KAFKA

B E T R A C H T U N G

Ein Fräulein Felice Bauer,
ihr mich bei ihr mit diesen
Erinnerungen an alte englische
Zeiten einzuschicken.

Franz Kafka
Frug 11. VIII. 12

MDCCCCXIII

ERNST ROWOHLT VERLAG

LEIPZIG

*Copii pe drumul de țară*²

Auzeam căruțele trecând prin fața gardului grădinii, uneori le și vedeam prin gologările lent clătinate ale frunzișului. Cum le mai trosnea în aerul cald al verii lemnul spîtelor și al osiilor! Munțitorii care veneau de la câmp vorbeau și râdeau, făcând gălgăie.

Şedeam în micul nostru scrânciob, odihnindu-mă printre copaci din grădina părintilor mei.

Prin fața gardului nu mai contenea vânzoleala. Copiii care treceau în fugă dispăreau într-o clipă; căruțele de la câmp, cu bărbați și femei cocoțați peste snopi și alții mergând pe alături, întunecau cu umbrele lor straturile de flori; către seară l-am văzut pe un domn cu baston făcându-și încet plimbarea și un grup de fete care-i veneau înainte ținându-se de braț îl salutară pășind la o parte în iarba de la marginea drumului.

Apoi niște păsări zburau pe deasupra mea, ca împroșcate, le urmăream cu privirea, vedeam cum urcă dintr-o suflare, până când nici nu mai știam dacă ele se înalță sau eu cad, și ținându-mă, din slabiciune, de corzile scrânciobului, începeam să mă legăn încetitor. Curând mă legănam mai tare și în vremea asta aerul începea să adie mai răcoros, iar în locul păsărilor în zbor apăreau stelele tremurătoare.

Masa de seară mi se aducea la lumina lumânărilor. Deseori îmi întindeam amândouă brațele pe tăblia mesei și, deja obosit, mușcam din pâinea cu unt. Perdelele uzate se umflau în vântul cald și, uneori, câte unul care trecea pe afară le ținea cu mâinile, dacă voia să mă vadă mai bine și să stea de vorbă cu mine. De cele mai

multe ori lumânarea se stingea repede și fluturii strânsi acolo se mai legănau o vreme în fumul întunecos al feștilei. Dacă vreunul de la fereastră mă întreba ceva, mă uitam la el ca și cum aş fi privit departe în zare sau în gol, și de altfel nici lui nu-i păsa prea mult de vreun răspuns.

Apoi unul din ei sărea peste pervazul ferestrei și-mi spunea că ceilalți se strânseseră deja în fața casei, aşa că mă ridicam, e drept, oftând, în picioare.

„Ei, na, acumă de ce oftezi? Ce s-a mai întâmplat? Vreo nenocire anume pe care n-o mai putem drege? Una din care chiar nu ne mai putem reveni niciodată? Chiar e totul pierdut?“

Nimic nu era pierdut. Ieșeam în fugă în fața casei. „Slavă Domnului, iată-vă în sfârșit!“ – „Tu întotdeauna ajungi prea târziu!“ – „Cum aşa, eu?“ Chiar tu, rămâi acasă dacă nu vrei să vii cu noi. – „N-am milă!“ – „Cum adică n-am milă? Ce vorbă-i asta?“

Străpungeam noaptea cu capetele înainte. Nu mai exista nici zi, nici noapte. Uneori, nasturii de la jachetele noastre se frecau unii de alții, ca niște dinți, alteori alergam păstrând între noi aceeași distanță, flăcări ieșindu-ne din gură, de parcă eram niște fiare de la tropice. Precum cuirasierii în războaiele de demult, țopăind și sărind sus în aer, ne zoream unii pe alții în jos pe străduța cea scurtă și, dintr-un salt, o luam în sus pe drumul mare. Câte unii intrau în șanțurile de pe marginea și, abia ce dispărreau în tufișurile întunecate, că se și arătau, ca niște străini, sus, în câmp, uitându-se de acolo la noi.

„Dați-vă jos de acolo!“ – „Veniți mai întâi aici sus!“ – „Ca să ne împingeți voi jos? Nici nu ne trece prin gând, măcar la atâtă ne duce și pe noi capul.“ – „Atâtă sunteți de lași, vreți să spuneți. Ia veniți încoace, veniți!“ – „Serios? Voi sunteți ăia care să ne-împingă pe noi? Ia să vă vedem de ce sunteți în stare!“

Începeam asaltul, izbindu-ne de-a dreptul în piept și, aruncați jos, ne trezeam lungiță în iarba din șanțul drumului, căzuți acolo parcă de bunăvoie. Eram cu toții încinși, nu mai simțeam nici căldura, nici răcoarea din iarbă, doar că obosiserăm.

Dacă ne-am fi întors pe partea dreaptă și ne-am fi potrivit mâna sub cap, aproape că am fi adormit. E adevărat că am fi vrut să ne mai ridicăm încă o dată de acolo, cu bărbia în sus, dar astă doar ca să cădem într-un șanț mai adânc. Și am fi vrut, cu brațele ridicate pieziș, cu picioarele desfăcute oblic, să ne aruncăm deodată în gol și, sigur, să cădem iarăși într-un șanț și mai adânc. Și n-am mai fi vrut să se termine.

Ne-am fi putut întinde, cât eram de lungi, în ultimul șanț, maiales în genunchi simțeam nevoia astă, dar nici nu ne trecea prin cap s-o facem și zăceam, prădă plânsului, pe spate, de parcă am fi fost bolnavi. Mai tresăream doar atunci când vreun băiat, cu coatele strânse pe lângă trup, cu tălpile întunecate, sărea peste noi din tufișuri spre drum.

Luna era de acum sus, o diligență de poștă se vedea trecând în lumina ei. Un vânt slab se ridică de peste tot, îl simțeam și în șanț, iar, aici, aproape, începea să foșnească pădurea. Și atunci parcă nu-ți mai era aşa de la-îndemână să stai singur.

„Unde sunteți?“ – „Veniți încoace!“ – „Cu toții!“ – „Ce te-ascunzi acolo, lasă prostile!“ – „Nu știți că și trecut poșta?“ – „Ei, nu! A și trecut?“ – „Sigur, în vreme ce tu dormeai, a trecut pe aici.“ – „Am dormit eu? Nu poți spune una ca asta!“ – „Taci din gură, se vede pe tine.“ – „Ia mai lasă-mă!“ – „Veniți odată!“

Alergam acum mai strânsi, unii își întindeau mâinile spre ceilalți, ni se părea că nu ne putem ridica destul de sus capul, căci coboram. Unul scotea un strigăt de luptă indian, goneam în galop ca niciodată, când săream în sus vântul ne ridică din solduri. Nimic nu ne-ar mai fi putut opri; alergam în aşa fel încât, chiar și atunci când ne depășeam unul pe altul, puteam privi netulburăți în jur, cu mâinile strânse la piept.

La podul de peste torrent ne opream locului; cei care alergaseră mai departe se întorceau acum. Sub noi, apa se izbea de pietre și rădăcini, ca și când nici n-ar fi fost noapte târziu. Nu era nimic care să-l opreasca pe vreunul dintre noi să nu sară pe balustrada podului.

Dincolo de tufișuri, în depărtare, trecea un tren, toate vagoanele erau luminate, cu geamurile doar puțin coborâte. Vreunul din noi începea un cântec mai deocheat, însă cu toții voiam să cântăm.

Cântam tot mai repede, mai repede decât trenul ce trecea prin fața noastră, ne bălăbăneam brațele, căci vocea nu ne mai era de ajuns, ne ridicam glasurile într-o îmbulzeală care ne facea fericiti. Când îți amesteci vocea cu altele e ca și cum ai fi prins într-o undă.

Și astfel cântam, cu pădurea în spate, pentru urechile îndepărtaților călători. Cei mari erau încă treji în sat, mamele pregăteau culcăsurile pentru noapte.

Era de-acum timpul. Îl sărutam pe cel care era lângă mine, le mai întindeam, doar aşa, mâinile celor trei de mai aproape, începeam să alerg în jos, îndărăt, pe drum, nimeni nu mă mai striga. La prima răspântie, unde ei nu mai puteau să mă vadă, coteam și alergam pe potecile câmpului iarashi în pădure. Tânjeam după orașul dinspre miazași, despre care în satul nostru se spunea:

„Acolo sunt oameni! Și imaginați-vă că aceia nu dorm!“

„Și de ce adică nu dorm?“

„Pentru că nu sunt obosiți niciodată.“

„Și de ce nu?“

„Pentru că sunt nebuni.“

„Și ce, nebunii nu obosesc?“

„Cum ar putea nebunii să obosească!“

Demascarea unui șarlatan³

În sfârșit, către ora zece seara, împreună cu un om pe care-l cunoșcusem înainte doar pe fugă și care, de data aceasta, mă acostase pe nepusă masă și mă trăsese două ceasuri după el în jur, pe străzi, am ajuns în fața casei impozante unde fusesem invitat la o petrecere.

„Bine!“ am spus și mi-am lovit palmele una de alta ca semn că era neapărat necesar să ne despărțim acum. Mai făcusem și înainte câteva încercări mai puțin hotărâte. Obosisem de tot.

„Urcați chiar acum?“ a întrebat el. Auzeam din gura lui un zgomot ca și cum și-ar fi scrâșnit dinții.

„Da.“

Doar eram invitat, îi spusesem deja lucrul acesta. Eram invitat să urc acolo unde îmi doream atât de mult să fiu acum, și nu să stau aici jos în fața ușii și să mă uit în gol peste capul interlocutorului meu. Să mai și stăm muți unul lângă altul, ca și cum ne-am fi hotărât să facem un popas lung în locul acesta. De altfel, la tăcerea aceasta începuseră să participe și casele de jur împrejur, și întunericul de deasupra lor, până la stele. Și pașii trecătorilor nevăzuți, ale căror drumuri nu aveai chef să le ghicești, și vântul care se tot împinge iarashi și iarashi de partea cealaltă a străzii, și un gramofon care cânta chiar lângă fereastra închisă a unei camere oarecare – toate se făceau auzite în tăcerea aceasta, ca și cum ea ar fi fost o proprietate a lor, de la început și pentru totdeauna.

Și însoțitorul meu se supuse, în numele său și – după un surâs – și în numele meu, își întinse brațul drept de-a lungul peretelui, în sus, și își sprijini față, cu ochii închiși, de el.

Însă surâsul acesta n-am apucat să i-l mai văd, căci rușinea m-a făcut să mă întorc brusc cu spatele. De-abia după acest surâs mi-am dat seama că omul era un șarlatan, nimic altceva. Și totuși eu, care trăiam deja de luni de zile în orașul acesta, îmi închipuisem că-i cunosc cât se poate de bine pe șarlatanii care ne ies în cale noaptea pe la colțuri de stradă, cu mâinile întinse ca niște hangii, se strecoară pe lângă stâlpii cu afișe la care ne oprim, se joacă de-a văți ascunsele și, de după curbura stâlpului, pândesc, cel puțin cu câte un ochi, sau, când ni se face deodată frică pe la întretăierea străzilor, ne răsară în față balansându-se pe bordura trotuarului; îi înțelegeam atât de bine, doar fuseseră primele mele cunoștințe la oraș în micile hoteluri pe unde trecusem și lor le datoram prima mea întâlnire cu această încăpățânare, despre care nu-mi puteam închipui că ar fi dispărut de pe fața pământului, cu atât mai mult cu cât începusem să o simt în mine însuși. Cum îți mai răsăreau în față, chiar dacă fugisești de mult de ei și de mult nu mai aveau ce să capete de la tine! Și nu se dădeau deoparte, nu se trăgeau în

lături, ci rămâneau să te țintuiască cu priviri care te convingeau mereu, chiar dacă veneau de departe. Și tactica lor era întotdeauna aceeași: se așezau în fața noastră, se lățeau cât puteau, căutau să ne împiedice să ajungem în locul unde voiam să ajungem; ne pregăteau în schimb un sălaș la pieptul lor și dacă, în sfârșit, simțăminte noastre atâtă vreme reținute se învolburau deodată în noi, ei luau asta ca pe o îmbrățișare în care se aruncau cu capul înainte.

Iar trucul ăsta vechi eu îl recunoșteam abia acum, după ce petrecusem atâtă vreme cu omul acesta. Îmi frângeam degetele ca să încerc să-mi înăbuș sentimentul de rușine.

Omul meu însă stătea mai departe sprijinit acolo, de perete, ca și până acum, se considera în continuare drept un mare ișteț care-i prinde pe fraieri, iar mulțumirea cu propria lui soartă îi îmbujorase obrazul rămas liber.

„Te-am recunoscut!“ i-am spus și l-am bătut ușor pe umăr. Apoi m-am grăbit în sus pe trepte și chipurile atât de devotate, fără vreun motiv anume, ale slujitorilor din anticameră m-au făcut să mă bucur ca de o surpriză plăcută. I-am privit pe toți la rând în timp ce mi se lua mantaua de pe umeri și mi se ștergeau de praf cizmele. Respirând adânc și îndreptându-mi trupul, am intrat apoi în salon.

Plimbare neasteptată⁴

Seara, când pare că te-ai hotărât definitiv să rămâi acasă, și-ai îmbrăcat halatul după cină, te-ai așezat la masa luminată și ai început lucrul sau jocul⁵ după a cărui încheiere de obicei te duci la culcare, când afară este o vreme neprietenoasă care face de la sine înțeles faptul că ai să rămâi acasă, când ai stat atât de mult timp liniștit la masă, încât, dacă ai ieșit acum, ai stârnii uimirea generală, când s-a stins deja lumina pe scară și poarta casei e încuiată⁶ și când totuși, în ciuda a toate acestea, te ridici în picioare cuprins deodată de neliniște, îți schimbi haina și apari îndată îmbrăcat ca pentru stradă, le spui că trebuie să pleci de acasă, și chiar o faci după ce și-ai luat la revedere în grabă, și când, în plus, după ce ai trântit

ușa locuinței cu mare repeziciune⁷, îți spui că ai lăsat în urma ta, mai mult sau mai puțin, o iritate, când te regăsești pe stradă cu membrele care răspund cu o promptitudine deosebită acestei libertăți pe care nici nu o mai așteptau și pe care le-ai acordat-o deodată, când prin această singură hotărâre simți că s-au strâns în tine toate posibilitățile de a lua hotărâri, când înțelegi, cu o certitudine mai mare ca de obicei, că ai acum în tine mai multă putere decât ai nevoie ca să înfăptuiesc și să înduri cea mai rapidă schimbare și când te plimbi astfel pe străzile lungi – atunci, în seara aceasta, îți ieșit cu totul din familia ta⁸, care se abate la o parte în neființă, în timp ce tu însuți, căpătând contururi acum ferme, negre și, simțindu-ți încordați mușchii coapselor când îți-i izbești în mers pe lângăne, te înalți la adevărata ta statură.

Și toate astea ar fi în și mai mare măsură confirmate, dacă la casul acesta târziu de noapte ai vizita un prieten, ca să vezi cum îl mai merge.

Hotărâri⁹

Pentru a ieși dintr-o stare de spirit mizerabilă trebuie, cu voință energetică, să fii tu însuți ușor. Mă smulg de pe scaun, ocoleșc masa, îmi dezmorțesc capul și gâtul, îmi aprind foc în priviri, îmi încordez mușchii din jurul ochilor. Mă opun oricărui simțământ, îl salut furtunos pe A. dacă se întâmplă să apară, îl îngădui prietenesc pe B. în camera mea, de la C. voi sorbi cu înghițituri mari tot ceea ce îmi va spune, în ciuda suferinței și ostenelii pe care mi le pricinuiesc.

Dar, chiar de va fi aşa, totul, și ceea ce este ușor, și ceea ce este greu, se va împotmolii odată cu fiecare greșeală inevitabilă și va trebui să mă învârtesc în cerc înapoi.

De aceea, sfatul cel mai bun este să acceptă totul, să te comportă ca o masă greoie și, chiar dacă te simți ca împins de vânt, să nu te mai lași ispitit la nici un pas inutil, să-i privești pe ceilalți cu ochi de animal, să nu simți nici o remușcare, pe scurt să-ți reprimă cu

Un gest caracteristic pentru o asemenea stare de spirit este să-ți treci degetele mici peste sprâncene.

Excursie în munți¹⁰

„Nu știu“, am strigat fără sunet, „chiar nu știu. Dacă nu vine nimeni, atunci chiar nu vine nimeni. N-am făcut niciodată nimănuim vreun rău, nimeni nu mi-a făcut mie vreun rău, dar nici nu vrea să mă ajute nimeni. Absolut nimeni. Dar nu e chiar aşa. Nu că nu mă ajută nimeni – căci atunci chiar nimeni n-ar mai fi drăguț cu mine. Aș vrea atât de mult – de ce să nu vreau, în fond – să fac o excursie împreună cu astfel de oameni, care sunt pur și simplu nimeni. Firește, în munți, unde în altă parte? Cum se îngheșue acești nimeni unii într-alții, aceste nenumărate brațe încrucișate, atârnate, aceste nenumărate picioare, despărțite prin pași atât de mici! Se înțelege, toți sunt în frac. Mergem aşa, la întâmplare, vântul trece prin spațiile goale dintre noi și membrele noastre. În munți, gâțul ți-e dintr-odată liber! De mirare că nu cântăm.“

Nefericirea celibatarului¹¹

Pare atât de groaznic să rămâi holtei, bătrân și străduindu-te din greu să-ți păstrezi demnitatea, să te rogi să fii primit când vrei să petreci o seară printre oameni, să fii bolnav, să stai să privești săptămâni întregi camera ta pustie, să trebuiască întotdeauna să-ți iezi rămas-bun în fața casei, să nu urci niciodată scările alături de soția ta, să ai în camera ta numai uși care dau în apartamentul altora, să-ți aduci singur acasă cina împachetată, să trebuiască să admiră copiii străini și să nu ți se permită nici măcar să repești: „eu n-am

copii“, să semeni la înfățișare și comportament cu unul sau altul dintr-o holtei pe care ți-i mai amintești din tinerețe.

Așa are să fie, numai că, de fapt, astăzi și mai târziu, tu rămâi atât cu trupul și cu mintea ta adevărată, deci și cu fruntea asta, peste care te pocnești mereu cu palma.

Negustorul¹²

E posibil ca unora să le fie milă de mine, însă eu nu simt deloc asta. Prăvălioara mea mă umple de atâtea griji, pe care le simt că o durere aici înăuntru, în frunte și la tâmpale, dar fără să-mi ofere perspectiva vreunei mulțumiri, căci prăvălia asta a mea este micuță.

Trebuc să iau deciziile cu multe ceasuri înainte, să țin mereu treză memoria servitorului, să previn greșelile de care mă tem și în fiecare sezon să iau în calcul moda pentru cele următoare, și nu accea care va influența oamenii din cercul meu, ci moda celor de la țară, la care n-am să ajung niciodată.

Banii mei îi țin străinii; nu reușesc să înțeleg relațiile dintre ei; ghinionul care i-ar putea lovi eu nici nu-l bănuiesc; cum aş putea să-l evit! Poate că ei au ajuns niște risipitori și dau acum o petrecere în grădina vreunui local, iar alții se mai opresc o clipă aici, în fugă spre America.

Când seara, după o zi de lucru, prăvălia mea e încuiată și văd de-odată în față ceasuri întregi în care nu voi putea lucra nimic pentru nevoile neîncetate ale firmei mele, atunci tulburarea, pe care o lăsasem deoparte de dimineață, se stârnește brusc în mine, ca un val care se retrage, dar nu se lasă închis în mine, ci mă trage după sine, fără vreun tel.

Și totuși, nu pot folosi în nici un fel această dispoziție și nu pot decât să mă duc acasă, pentru că față și mâinile îmi sunt murdare și asudate, hainele pătate și prăfuite, sunt cu șapca de la prăvălie pe cap și cizmele îmi sunt zgâriate de cuiele lăzilor. Merg atunci că pășind peste valuri, îmi pocnesc degetele de la ambele mâini și mi le trec prin părul copiilor care se prelungesc pe lângă mine.

Văd că acum, deodată, sunt singur. Alții, care trebuie să urce pe scări, obosesc puțin, trebuie să aștepte gâfând până vin să le deschidă ușa apartamentului, au astfel motiv de iritare și nerăbdare, intră apoi în vestibul, unde-și agață pălăria în cuier și, abia după ce trec pe corridor prin față câtorva uși cu geamuri și ajung în camera lor, sunt în sfârșit singuri.

Eu însă sunt de pe acum singur în lift și privesc, sprijinindu-mă pe un genunchi, în oglinda lui micuță. Pe când liftul începe să urce, eu spun:

„Stați liniștiți, dați-vă îndărăt, vreți să v-ascundeți în umbra copacilor, pe după draperiile ferestrelor, sub bolțile de frunzis?“

Vorbesc printre dinți și palierele scării alunecă în jos dincolo de geamurile mate ale liftului, precum apele răsturnându-se în cascade.

„Zburați de aici; aripile voastre, pe care eu nu le-am văzut niciodată, n-au decât să vă poarte în satul din vale sau la Paris, dacă vreți să ajungeți acolo.

Dar bucurați-vă de prilejtea de la fereastră, când vin procesiuni din toate trei străzile și, fără să se dea la o parte una din calea celeilalte, se contopesc laolaltă lăsând să se ivească printre ultimele lor rânduri piața pustie. Faceți semne cu batistele, fiți îngroziți, fiți emoționați, lăudați-o pe doamna aceasta frumoasă care trece prin fața voastră.

Treceți părâul pe podețul de lemn, salutați-i cu o mișcare a capului pe copiii care se scaldă și mirați-vă de uralele miielor de marinari de pe crucișatorul care se vede în depărtare.

Urmăriți-l doar pe bărbatul acela lipsit de expresie și, după ce l-ați împins într-un gang, jefuiți-l, iar apoi, cu mâinile în buzunare, priviți după el cum își urmează trist drumul pe strada din stânga.

Poliștii care sosesc risipiti în galop pe caii lor își priponesc animalele și vă împing înapoi. Lăsați-i, străzile astăzi pustii au să-i facă să se simtă nefericiți, știu eu bine asta. Au și plecat, călare,

mă rog, câte doi, dând încet colțul străzii, în zbor parcă pe deasupra piețelor.“

Apoi trebuie să ies, să las liftul să coboare, să sun la ușă, iar fata îmi deschide în timp ce o salut.

Privire distrată pe fereastră¹³

Ce să facem în zilele acestea de primăvară care se apropiacum sătăc de grăbite? Astăzi dimineață cerul era cenușiu, însă acum, dacă te duci la fereastră, rămâi surprins și-ți rezembi obrazul de cremona geamului.

Jos vezi lumina soarelui care a și început să coboare, acum, pe fața fetiței care se plimbă fără tel privind în jurul ei și, în același timp, vezi umbra bărbatului care vine repede din spatele ei.

Pe urmă bărbatul a și trecut mai departe, iar fața copilului a rămas toată în lumină.

Drumul spre casă¹⁴

Vezi ce putere de convingere are aerul după furtună! Meritele proprii îmi apar în față și mă copleșesc, chiar dacă eu nici nu mă împotrivesc.

Merg, și ritmul în care merg este ritmul acestei părți a străzii, ritmul străzii acesteia, al cartierului acestuia. Sunt pe bună dreptate răspunzător pentru toate bătăile în uși, pe tăbliile meselor, pentru toate toasturile care se rostesc ciocnind paharele, pentru toate perechile de iubiți în paturile lor, pe schelele clădirilor noi, strângându-se pe lângă zidurile caselor de pe străduțele întunecoase, sau pe canapelele bordelurilor.

Îmi compar trecutul cu viitorul, le găsesc însă pe amândouă minunate, nu pot să-i dau vreunieia întărietate și trebuie doar să-i reproșez providenței nedreptă că m-a favorizat astfel.